

:bb,57./ elutazott.....folyt./-a

a tárgyalásokon tájékoztatták egymást a két ország kulturális életének időszerű kérdéseiről és megbeszéléseket folytattak kulturális együttműködésünk továbbfejlesztéséről, józsef tejchma több magyar kulturális intézményt is meglátogatott.

elutazásakor a ferihegyi repülőtéren bucsuztatására megjelent aczél györgy, dr.kornidesz mihály, dr.molnár ferenc kulturális államtitkár, marjai józsef külügyi államtitkár, valamint a kulturális minisztérium és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt stefan jedrychowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

bb.58. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

a/la

1975. július 29.

- 53. szerk.figy: a 43-as számú hír visszavonása és új szövege
- 54. közlemény az angol külügyminiszter látogatásáról
- 55. borsod ellátása
- 56. időjárásjelentés
- 57. elutazott józsef tejchma
- 58. hírjegyzék

/mti/

--

21.00/a

- v é g e -

21⁰⁵

- 48 -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz atal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. tájékoztató a dolgozók középiskolai továbbtanulásáról

i/szó/gk/zs/a/-cz

1975. július 30.

a középiskolai felnőttoktatás iránt az utóbbi időben növekszik az érdeklődés. a közelmúlt tapasztalatairól és a további intézkedésekről, illetve a továbbtanulási lehetőségekről tájékoztatták az oktatási minisztériumban szőke sándort, az mti munkatársát:

- elmondották, hogy amíg az 1973-74-es tanévben a középiskolai felnőttoktatás esti és levelező tagozatán mintegy 136 ezren tanultak, addig az elmúlt tanévben már 152 ezer volt a felnőtt tanulók száma. örvendetesen magas arányban igénylik a szervezett továbbtanulást a munkások. jól tükrözi a tanulási kedv növekedését, hogy a szakmunkások középiskolájába, az első tanévben több mint tízezren jelentkeztek. nagy előrelépésnek tekinthető, hogy - a szaktárcákkal való közös munka eredményeként - a szakmunkások középiskolája a legszélesebb szakmunkáscsoportoknak biztosítja, különbözőzeti vizsga nélkül, az érettségi bizonyítvány megszerzésének lehetőségét.

/folyt.köv./

- 1 -

bb.1./ tájékoztató.....folyt./-a

a továbbtanulási lehetőségekről szólva aláhúzták: változatlanul népszerűek a dolgozók gimnáziumai, ahol a tanulmányi idő négy év. az esti tagozaton hetenként három tanítási nap van. a tanítási órákat munkaidő után tartják, az órákon való részvétellel kötelező. jelentkezni augusztus 21-től szeptember 1-ig lehet a lakó- vagy munkahelyhez legközelebb levő dolgozók gimnáziumában. gimnáziumi levelező tagozatra elsősorban azoknak a dolgozóknak a jelentkezését várják, akiknek a munka-és életkörülményeik nem engedik meg, hogy hetenként háromszor részt vegyenek az esti tagozat óráin, vagy azokét, akik képességet éreznek magukban arra, hogy a tanítási anyagot hetenként egyszeri tanári segítséggel vagy teljesen egyéni tanulással elsajátítsák. hetenként egy konzultációs nap van, amelyen a részvétel nem kötelező. a konzultációs órákat munkaidő után tartják. a hallgatók a szorgalmi időben minden tantárgyból: az i-iii. osztályban három, a iv. osztályban két alkalommal beszámolnak, a tanév végén pedig vizsgáznak. jelentkezni augusztus 21-től szeptember 1-ig lehet ugyancsak a lakó- vagy munkahelyhez legközelebb eső dolgozók gimnáziumában.

a dolgozók gimnáziumának első osztályába azt a dolgozót veszik fel, aki igazolja, hogy az általános iskola nyolcadik osztályát sikeresen elvégezte vagy azzal egyenértékű iskolai végzettsége van. a felvétel alsó korhatára 15 év. a dolgozók gimnáziumai a szakmunkásképző iskolát végzett tanulók számára tanulmányaik további megkönnyítése érdekében - önkéntes jelentkezés alapján - különbözeti vizsgára előkészítő önkéntes tanfolyamot is szervezhetnek. a dolgozók gimnáziumának tanulói négyéves tanulmányaikat érettségi vizsgával zárhatják.

a 16. életévüket betöltött dolgozók a dolgozók gimnáziuma bármelyik osztályából a dolgozók gimnáziuma tananyaga alapján osztályozóvizsgát tehetnek. osztályozó vizsga egy vizsgaidőszakban két osztály tananyagából is tehető. vizsgaidőszakok: január, június és szeptember. vizsgára lehet jelentkezni: a lakó-vagy munkahelyhez legközelebb eső, a vizsgáztatásra kijelölt dolgozók gimnáziumában a vizsgaidőszak előtt egy hónappal. a gimnázium esti tagozatán hat munkanap, a gimnázium levelező tagozatán tíz munkanap, az érettségi vizsgára való felkészülésre pedig hat munkanap külön tanulmányi szabadság jár. a tanulmányi szabadság időtartamára az oktatási intézményben tanuló dolgozókat átlagkereset illeti meg.
/folyt./-köv./

- 2 -

bb.1./ tájékoztató.....folyt./-a

a dolgozók szakközépiskolájában a tanulmányi idő szintén négy év. az esti tagozaton heti három alkalommal van tanítás. a tanítási órákat munkaidő után, vagy ahol erre lehetőség van, a dolgozók üzemi munkájához igazodva tartják meg. az esti tagozatra elsősorban az iskola székhelyén lakókat veszik fel. levelező tagozatot elsősorban azok részére szerveznek, akik lakóhelyi, utazási vagy munkakörülményeik miatt nem tudnak a heti háromnapos esti oktatásban részt venni. a szakirány jellegétől függően havonta egy alkalommal négy-hat órás gyakorlati foglalkozást is szerveznek számukra. a 17.életévüket betöltött dolgozók felvételüket az erre a célra rendszeresített, az iskolánál beszerezhető, szabályosan kitöltött, a munkáltató véleményével ellátott jelentkezési lapon kérhetik, amit augusztus 21-től szeptember 1-ig kell az iskolának benyújtaniuk. a munkáltatónak a szakmai gyakorlat időtartamát és a dolgozók munkakörét igazolnia kell.

azok a dolgozók, akik az általános iskola nyolcadik osztályát eredményesen elvégezték, szakmunkás-képesítéssel rendelkeznek és munkaviszonyban állnak, beiratkozhatnak a szakközépiskola nyolcadik osztályába. a jelentkezőknek felvételi vizsgát nem kell tenniük. a tanulmányi idő három év és szakközépiskolai érettségi vizsgával zárul. a sikeres érettségi vizsgával megszerzett bizonyítvány ugyanazokat a jogokat biztosítja, mint bármelyik középiskolai érettségi bizonyítvány. az esti tagozaton - ahol heti háromnapos az elfoglaltság - az órák látogatása kötelező. a levelező tagozaton az oktatás heti egy-vagy kétnapos. itt a konzultációs foglalkozásokon való részvétel nem kötelező, de az természetesen előnyös és ajánlott. azok, akik az előírt tantervi anyagból a központilag kiadott ütemtervek alapján, egyéni tanulással vagy az iskola vezetőinek hozzájárulásával vendéghallgatóként készülnek fel, tanévenként három vizsgaidőszakban, vizsgabizottság előtt tehetnek vizsgát./mti/

--

bb.2. sorozatban gyártják a műanyag szemüveglencsüket

i/sz /be/ie/a/la

1975. július 30.

a magyar optikai művekben nemrég kezdték meg a műanyag szemüveglencsék szériagyártását, s várhatóan az év végéig 400 ezer ilyen lencse készül. ezek már megrendelhetők az ofotért-nál, de nagyrészüket az elektroimpex külkereskedelmi vállalatán keresztül exportálják, elsősorban olaszországba, finnországra és néhány közel-keleti államba. rövidesen megkezdik kivitelüket a szocialista országokba is.
/folyt.köv./

- 3 -

bb.2./ sorozatban.....folyt.?/-a

a műanyag szemüveglencsét budapesten és mátészalkán gyártják, annak a megállapodásnak az értelmében, amely szerint a mom tizmillió forintért megvette amerikai partnerétől a lencsetípus licencét és gyártási technológiáját. a műanyag lencsék legnagyobb előnye, hogy súlyuk a hagyományos üveglencséknek körülbelül a fele. ezért elsősorban azoknak érdemes hordaniuk, akik erős, nagy dioptriás számú szemüveget viselnek.

a mom-ban jelenleg a meniscus lencséből plusz-minusz 20 dioptriáig, a tórikus lencséből ugyancsak 20 dioptriáig, a bifokális típusokból pedig egyelőre 10 dioptriáig gyártják a lencsét. megkezdtek a külön receptre felírt műanyag szemüveglencsék egyedi előállítását is. /mti/

-.-

bb 3. eredményes munka, 140-150 százalékos teljesítmények - az építőtáborok félidei mérlege

i pr/gk gi zs -cz

1975. július 30.

a napokban már a negyedik váltás látott munkához a kisz építőtáborában. túl a táborozás félidején, a már összegezhető tapasztalatokról nyilatkozott göndör józsef, a kisz kb építőtáborok bizottságának fezetője fehér péternek, az mti munkatársának:

- a táborozók derekasan helytállnak a munkában, becsülettel végzik gyakran nem is könnyű teendőiket. június 15-e óta az első három váltásban 15.775-en töltötték el két-két hetet a 35 központi szervezésű építőtáborban, s teljesítményükről csak dicsérő szóval lehet megemlékezni. részletes adatok természetesen nem állnak rendelkezésünkre, a részeredmények azonban azt tanúsítják, hogy egy-egy táborban 140-150 százalékra teljesítették tervüket a fiatalok. /folyt. köv./

- 4 -

bb 3. /eredményes munka, ... 1. folyt./gi

a polgárdi tábor diákjai például számottevően hozzájárultak ahhoz, hogy július 4-én átadhatták a balatoni autópálya újabb szakaszát. a szakmunkások, a mesterek is elismeréssel emlegetik a lakásépítkezésen dolgozó tatabányai fiukat, s nem fukarkodtak a dicsérő szavakkal a hosszúhegyi állami gazdaság vezetői sem, amikor az ottani leánytábor munkájáról érdeklődtünk.

- úgy terveztük, hogy az idén 27 640 egyetemistának, főiskolásnak, középiskolásnak és szakmunkástanulónak adunk munkát. már bizonyos, hogy ez a létszám meglesz, hiszen változatlanul rangja van nyári építőtáborozásnak. erről már csak azért is beszélni kell, mert az estendőről-esztendőre mind nagyobb a ,,csábítás,,: rendre bővülnek a középiskolások, egyetemisták, üdülési, nyaralási, turisztikai lehetőségei. az önkéntes munka azonban mit sem veszít vonzerejéből. ez első turnusban például kunfehértóra 200 budapesti diákot vártunk - 212-en érkeztek. vaskutra a borsodiaknak ugyancsak 200 diákot kellett volna küldeniük, oda 218-an mentek. polgárdiban 100 önkéntes munkást terveztek foglalkoztatni - végül is 167-nek kellett munkát adni.

a táborozók az idén is napi hat órát dolgoznak, így bőséges a szabadidejük is. tapasztalataink szerint nagy sikerük van a pihenőidőt kitöltő öntevékeny műsoroknak, a heti filmbemutatóknak, ifjúságpolitikai előadásoknak, tábortüzeknek és sportversenyeknek, a műsort adó amatőr, s hivatásos együtteseknek, a táborok kulturális programjának megszervezéséhez az idén jelentős anyagi segítséget, egymillió forintot kaptunk az állami ifjúsági bizottságtól. tavaly még kísérlet volt, az idén már sikeres gyakorlatnak számít a szakosított programú tábor. ezekben - tíz tanak összesen - a munka végeztével egyetemisták, főiskolások tartanak előadásokat, vezetnek vitákat a fiatalokat leginkább érdeklő tudományos, művészeti vagy társadalmi témákról. a jól végzett munka jutalma az idén sem marad el. a legjobban dolgozó iskolák elnyerik a kisz központi bizottságának emlékjáslaját, oklevelét, s a versenyben kimagasló eredményt elérték pénzjutalmat is kapnak. a munkában, a közösségi élet szervezésében kitüntettek külföldi uttal honoráljuk, az első 160 ,,élmunkás,, például augusztus 6-án indul krakkóba, zakopanéba.

- a központi táborok mellett működnek nemzetközi, egyetemi szervezésű, illetve a kisz megyei bizottságainak fennhatósága alá tartozó táborok is. most nyitott például kaput három újabb nemzetközi diáktábor: sopronban erdészeti, környezetvédelmi munkát kaptak, gödöllőn lakást, iskolát építenek, debrecenben a mezőgazdaság hasznosítja szorgalmukat. a több mint 200 külföldi fiatal között nemcsak a szocialista országokból, hanem a világ más tájairól érkezett diákok is vannak. ők az unesco felügyelete alatt működő, az önkéntes munkát koordináló nemzetközi bizottság útján érkeztek magyarországra. ennek a bizottságnak - a magyar ifjúság országos tanácsa révén - mi is tagjai, sőt 1973 óta végrehajtó bizottsági tagjai vagyunk.

/folyt. köv./

- 5 -

bb 3. /eredményes munka , ... 2. folyt./gi

a szocialista országokkal a nyáron diákbrigádokat cserélünk: összesen 1300 magyar fiatal utazik dolgozni a szovjetunióba, Lengyelországba, csehszlovákiába, az ndk-ba és bulgáriába. ugyanennyien érkeznek hozzánk is; ezeket a cseréket az egyetemi kisz bizottságok közötti szerződések szabályozzák. az idén első ízben középiskolás diákok is utazhattak külföldre: 400-an dolgoznak Lengyelországban, s ugyancsak 400 lengyel diák segít a mi teendőink elvégzésében magyarországon.

- ami az egyetemi szervezésű táborokat illeti: 23 felsőoktatási intézmény értesített bennünket, hogy nyári építőtáborot nyit. ez persze táborhelyen többet jelent, mert például a budapesti műszaki egyetem diákjai hat helyen dolgoznak, tizenkét megyében a kisz bizottságok szerveztek táborokat - körülbelül tízezer gyereknek -, elsősorban kukorica-cimerezésre, de sportpálya- vagy óvodaépítésre is. követendőnek tartjuk a szolnoki példát: itt a szakmunkástanulók már második esztendeje segítik egy szakközépiskola fölépítésénél. szarvason diákoktól épül segédletükkel, s önkéntes munkájuk legalább fél esztendővel hozta előbbre az ott-hon átadását - zárta nyilatkozatát göndör józsef. /mti/

--

bb 5. virágporból gyermektápszer

vid.-fm gi -cz

1975. július 30.

az idén negyven mázsa virágpor szállítására kötöttek szerződést a győr-sopron megyei áfész-ek méhészeti szakcsoportjai. a gyűjtés már tavasz óta tart. a fűz, a gyermekláncfű, a repce és az akác után most a vöröshere és az aranyvessző virágporát gyűjtik. a tájegység leggazdagabb virágpor-lelőhelye a hanság és környéke. ezekben a napokban vándoroltatják a méhészek a hansági virágpor-lelőkre a méh-családokat. a virágpor-csomókat különleges készülékkel szedik le a méhek lábáról, majd szárítókészülékekben szárítják, mivel a virágpor magas víztartalma. a tisztítást követően csomagolják, s nagy részét exportálják. a virágport gyermektápszerek készítésére használják. /mti/

--

- 6 -

bb.4. megjelent a fáklya legújabb száma

i/gy/zsu/zs/a/-cz

1975. július 30.

a szovjet és amerikai űrhajósokat, akik kezét szorítottak egymással a föld körüli pályán, joggal tekinthetjük az egész emberiség követéinek - , e gondolat jegyében fejti ki nézeteit a fáklya című szovjet folyóirat legújabb számában az apn politikai szemleírója, szpartak beglov, a kölcsönös megértés, az együttműködés perspektíváiról.

a szovjet haditengerészeti flotta napja alkalmából, őrt-állítás a vártán, címmel érdekes, színes képriportot közöl a lap. az ukrainai lvovi terület dolgozóit sokéves barátság és együttműködés fűzi a baranya megyeiekhez. e gyümölcsöző kapcsolatok eredményeiről szól viktor dobrik ukraina kommunista pártja lvovi területi bizottságának első titkára, a barátság útján, címmű cikkében.

nyáridő címmel a legszebb és legkedveltebb szovjet üdülővidékek életéről is tudósít a lap.

a moszkvától észak-keletre fekvő városokat az utikönyvek nem ok nélkül nevezik, aranygyűrűnek, a régmúlt századokból nemcsak ősi elnevezésüket hozták magukkal, hanem nagyszerű építészeti emlékeiket is. az ősi városok nevezetességeiről, s , modern, mindennapjaikról szól a aranygyűrű című színes képriport.

a sportok kedvelői ezuttal emma gapcsenko íjász világbajnok kal és oleg blohin-nal a dinamo kijev kiváló csatárával ismerkedhetnek meg közelebbről. /mti/

--

- 7 -

bb 6. megalakult a csepel művek új vállalata - három év alatt megkészszerződik a kerékpár-gyártás

i sz/be gi ie la

1975. július 30.

a csepel művek motorkerékpárgyára, valamint kerékpár- és varrógépgyára egyesült, s a napokban megalakult a két gyár összevonásával a tröszt új vállalata, a jármű és konfekciós ipari gépgyár.

ezzel megszűnik hazánkban az időközben gazdaságtalanná vált pannonia motorkerékpár valamennyi típusának előállítását. az utolsó motorkerékpár-sorozatok szeptember végéig kerülnek le a futószalagokról. az összevont vállalatnál azonban az elkövetkezendő tíz évben még gyártani fogják az alkatrészeket, hogy biztosítsák a több tízezer pannonia-tulajdonos részére a folyamatos pótalkatrész előállítását.

az új gyár gépparkjának korszerűsítését, felújítását már megkezdtek. modern technológiájú, fél vagy teljesen automatizált gépsorokat szereznek be, többek között szovjet, lengyel és finn gyáraktól. ebben az évben várhatóan 240 ezer kerékpárt gyártanak. a több mint harmincféle típusból, köztük az utóbbi időben népszerűvé vált összecsukható kemping biciklikből a belkereskedelem rendelkezéseinek kielégítésén túl exportra is szállítanak, jelentős részüket a tőkés piacra. a kerékpárgyártó részleg teljes rekonstrukciója előreláthatólag 1978-ra befejeződik, ekkorra várható a gyártás felfutása és a hazai igények maradéktalan kielégítése is - a tervek szerint abban az évben több mint félmillió kerékpár hagyja el a csepeli gyárat.

bővítik a különböző konfekciós ipari gépek, így a szabász-, vasaló-, ruhaipari-, prés-, gombfelvarró-, beszegő berendezések gyártását. ezek nagyrésze kgst szakosodás alapján készül. a gyár szakemberei szocialista országbeli partnereikkel már dolgoznak az új fejlesztéseken is. /mti/

.-.
- 8 -

bb 7. tévéfilm sarkadi oszlopos simeonjából - új tévéjátékok készülnek a stúdiókban

i nm/zsu gi zs -cz

1975. július 30.

a nyár ellenére nagyüzem van a tv stúdiókban. augusztusban látnak hozzá esztergályos károly rendező irányításával sarkadi imre oszlopos simeon című regényének tv-adaptációjához. a fő szereplő: pola raksa lengyel színésznő, valamint kozák andrás és gobbi hilda.

az 1848-as szabadságharc egyik izgalmas „krimije”, a zichy-féle gyémántok sorsa. kossuth, görgey és a gyémántok el tulajdonításával gyanúsított madarász figurája és álláspontja máig szóló történelmi tanulságokat hordoz mocsár gábor - szabó györgy: gyémántper című készülő filmjében. a történetet hajdufy miklós irányításával rögzítik filmszalagra, a főbb szerepekben mensáros lászlóval, tordy gézával, lukács sándorral, csomós marival és meszléry judittal.

a gáspár margit isteni szikra című regényéből készül a talma című film, amelynek cselekménye a xviii. században, párizsban, a francia forradalom idején játszódik. a darab rendezője mihályfy sándor.

öt, egyenként 50 perces részből álló sorozat készül szamos rudolf nagysikerű regénye, a kántor nyomoz alapján. az első részben megismerkedünk a két főhőssel: kántorral, a gazdátlan, kóborló farkaskutyával, és csupatival, a rendőrtizedessel, aki befogadja, megszelidíti és szívós munkával híres nyomozókutyát nevel belőle. a nemere lászló által rendezett történet epizódjaiban tanúi lehetünk kántor egy-egy nevezetes „hőstettének”, is. a produkció főszereplői: madaras józsef, horváth sándor és szilágyi tibor.

/folyt. köv./

- 9 -

bb 7. /tévifilm ... 1. folyt./gi

film készül zsoldos péter feladat című regénye nyomán, amely a tudományos-fantasztikus könyvek 1972-es nemzetközi fesztiválján nagydíjat nyert. a történet egy űrhajó belsőben játszódik és arról szól, hogy sikerül-e a szerencsétlenül járt űrhajó utolsó, életben maradt pilótájának az elektronikus agy segítségével a lakott bolygó kiválasztott egyedeibe átültetnie saját énjének akaratát, és visszavezetni a hajót a földre? a film várkonyi gábor irányításával kerül képernyőre. /mti/

--

bb 8. négysávos ut épül zalaegerszegen

vid.-fm gi -cz

1975. július 30.

megkezdődött a körmendtől a balatonig vezető, 76-os számú új ut zalaegerszegi átkelő szakaszának építése. az ut a városközponttól négysávos lesz, ami jelentősen meggyorsítja az átmenő közúti forgalmat. az építés során vasúti pályakorrekciót hajtanak végre: a zalalövői vasúti síneket a budapesti vasútvonal közelében helyezik el, ezzel megszüntetnek két vasúti átjárót, az egymás mellé helyezett két pályatest fölé pedig közúti felüljárót építenek. a nemzetközi idegenforgalomban is fontos szerepet betöltő utszakaszon közlekedési lámpák irányítják majd a közúti forgalmat. /mti/

--

bb 9. a vevő kívánságára kötelező a dinnye lékelése

i sl/zsu gi ie la

1975. július 30.

a belkereskedelmi minisztérium most megjelent állásfoglalásában igyekszik elejét venni a görögdinnye lékelése körüli vitáknak. a minisztérium rámutat, hogy a görögdinnyének - az i. és ii. osztályának egyaránt - frissnek, egészségesnek és élvezhetően édesnek kell lennie. ezért valamennyi elárúsi tóhelyen kötelesek a görögdinnyét a vevő kívánságára meglékelni. kifogás esetén a vevőt nem lehet kötelezni a lékelte dinnye megvásárlására. a rendelkezés az állami, és szövetkezeti boltokra, őstermelőkre és a magánkereskedőkre egyaránt vonatkozik. /mti/

--

- 10 -

bb 10. milyen legyen a korszerű üdülőház? - kertészmérnökök üdülőtelepítési tippje

ob gi zs -cz

1975. július 30.

üdülő- és pihenőterületeink hagyományos telepítési rendszere a legkorszerűbb követelményeknek ma már általában nem felel meg. a tapasztalatok mindinkább azt mutatják, hogy a hétvégi és nyaralóházak építészeti kivitelezésén, térbeli elhelyezésén, telekméretén, és számos más feltételén változtatni kell. dr. mócsényi mihály, a kertészeti egyetem kerttervezési tanszékvezetője ezzel kapcsolatban elmondta oláh bélának, az mti tudományos munkatársának:

- az új elképzeléseink kialakításakor mindenképp arra kell törekednünk, hogy a pihenésre szánt területek és épületek rendeltetésüket valóban be is tölthessék. először is meg kell szüntetni a sűrűn egymás mellé, nemegyszer egymás nyakára történő telepítéseket, amelyek egészségtelen zsúfoltságot idéznek elő. arra kell törekedni, hogy az üdülő- és lakóterületibeépítési tervek egymáshoz ne hasonlítsanak. az üdülőterületeken elsősorban az utrendszernek kell lényegesen különböznie a lakóterület szokványos utelhelyezésétől. a pihenőépületeket lehetőség szerint nem „sorosan”, „mintegy utcára fűzött”, hanem nagyobb felületen, elszórtan kell megtervezni, hogy telepítések lazák, levegősek legyenek.

- megítélésünk szerint a beruházások sorrendjén is változtatni kell, mégpedig a gazdaságossági szempontok szem előtt tartásával. a divatosá vált kerítésköltségekre, „semmi szükség sincs, már csak azért sem, mert legtöbbször más, sokkal fontosabb befektetésektől vonják el a pénzt. a terveket úgy kell kialakítani, hogy a kerítés ne valamiféle státuszszimbólum, hanem szükség szerinti határjelölő legyen.

tanszékünk többéves tervezőmunkával igyekezett feleletet adni arra a kérdésre, hogy milyen legyen a korszerű üdülőtelep. közvéleménykutatással, szakmai konzultációkkal, hazai és külföldi tapasztalatok messzemenő figyelembevételével készítettünk el egy kísérleti tervet, az úgynevezett fészekszerű üdülőterület kialakítására. elgondolásaink szerint egy-egy „fészék”, hozzávetőlegesen 10-20 egységből áll, amelyek nem katonás rendben sorakoznak, hanem szétszórtan. magán- és közös terület szellemes megoldással elkülönül egymástól, bizonyos, szükséges pontokon viszont egybeolvad: a szétszórt üdülőegységek középpontjában, centrális elhelyezéssel kiterjedt játszótér, uszómedence, zuhányszó, homokozó, napozó, szalonnasütő, pad stb. kap helyet. így elérhető, hogy az eddig szükségelt 200-300 négyszögölnyi telket 100 négyszögöl min-den kárvallás nélkül pótolni tudja.

/folyt. köv./

- 11 -

6

bb 7. /tévifilm ... 1. folyt./gi

film készül zsoldos péter feladat című regénye nyomán, amely a tudományos-fantasztikus könyvek 1972-es nemzetközi fesztiválján nagydíjat nyert. a történet egy űrhajó belsőben játszódik és arról szól, hogy sikerül-e a szerencsétlenül járt űrhajó utolsó, életben maradt pilótájának az elektronikus agy segítségével a lakott bolygó kiválasztott egyedeibe átültetni saját énjének akaratát, és visszavezetni a hajót a földre? a film várkonyi gábor irányításával kerül képernyőre. /mti/

--

bb 8. négysávos ut épül zalaegerszegen

vid.-fm gi -cz

1975. július 30.

megkezdődött a körmendtől a balatonig vezető, 76-os számú új ut zalaegerszegi átkelő szakaszának építése. az ut a városközponttól négysávos lesz, ami jelentősen meggyorsítja az átmenő közúti forgalmat. az építés során vasúti pályakorrekciót határozottan végre: a zalalövői vasúti síneket a budapesti vasútvonal közelében helyezik el, ezzel megszüntetnek két vasúti átjárót, az egymás mellé helyezett két pályatest fölé pedig közúti felüljárót építenek. a nemzetközi idegenforgalomban is fontos szerepet betöltő utszakaszon közlekedési lámpák irányítják majd a közúti forgalmat. /mti/

--

bb 9. a vevő kívánságára kötelező a dinnye lékelése

i sl/zsu gi ie la

1975. július 30.

a belkereskedelmi minisztérium most megjelent állásfoglalásában igyekszik elejét venni a görögdinnye lékelése körüli vitáknak. a minisztérium rámutat, hogy a görögdinnyének - az i. és ii. osztályának egyaránt - frissnek, egészségesnek és élvezhetően édesnek kell lennie. ezért valamennyi elárusítóhelyen kötelesek a görögdinnyét a vevő kívánságára meglékelni. kifogás esetén a vevőt nem lehet kötelezni a lékelte dinnyé megvásárlására. a rendelkezés az állami, és szövetkezeti boltokra, őstermelőkre és a magánkereskedőkre egyaránt vonatkozik. /mti/

--

- 10 -

bb 10. milyen legyen a korszerű üdülőház? - kertészmérnökök üdülőtelepítési tippje

ob gi zs -cz

1975. július 30.

üdülő- és pihenőterületeink hagyományos telepítési rendszere a legkorszerűbb követelményeknek ma már általában nem felel meg. a tapasztalatok mindinkább azt mutatják, hogy a hétféle és nyaralóházak építészeti kivitelezésén, térbeli elhelyezésén, telekméretén, és számos más feltételén változtatni kell. dr. mocsényi mihály, a kertészeti egyetem kerttervezési tanszékvezetője ezzel kapcsolatban elmondta oláh bélának, az mti tudományos munkatársának:

- az új elképzeléseink kialakításakor mindenképp arra kell törekednünk, hogy a pihenésre szánt területek és épületek rendeltetésüket valóban be is tölthessék. először is meg kell szüntetni a sűrűn egymás mellé, nemegyszer egymás nyakára történő telepítéseket, amelyek egészségtelen zsúfoltságot idéznek elő. arra kell törekedni, hogy az üdülő- és lakóterületibeépítési tervek egymáshoz ne hasonlítsanak. az üdülőterületeken elsősorban az utrendszernek kell lényegesen különböznie a lakóterület szokványos utelhelyezésétől. a pihenőépületeket lehetőség szerint nem „sorosan”, „mintegy utcára fűzött”, hanem nagyobb felületen, elszórtan kell megtervezni, hogy telepítések lazák, levegősek legyenek.

- megítélésünk szerint a beruházások sorrendjén is változtatni kell, mégpedig a gazdaságossági szempontok szem előtt tartásával. a divatosá vált kerítésköltségekre, „semmi szükség sincs, már csak azért sem, mert legtöbbször más, sokkal fontosabb befektetésektől vonják el a pénzt. a terveket úgy kell kialakítani, hogy a kerítés ne valamiféle státuszszimbólum, hanem szükség szerinti határjelölő legyen.

tanszékünk többéves tervezőmunkával igyekezett feleletet adni arra a kérdésre, hogy milyen legyen a korszerű üdülőtelep. közvéleménykutatással, szakmai konzultációkkal, hazai és külföldi tapasztalatok messzemenő figyelembevételével készítettünk el egy kísérleti tervet, az úgynevezett fészekszerű üdülőterület kialakítására. elgondolásaink szerint egy-egy „fészék”, hozzávetőlegesen 10-20 egységből áll, amelyek nem katonás rendben sorakoznak, hanem szétszórtan. magán- és közös terület szellemes megoldással elkülönül egymástól, bizonyos, szükséges pontokon viszont egybeolvad: a szétszórt üdülőegységek középpontjában, centrális elhelyezéssel kiterjedt játszótér, uszómedence, zuhányszó, homokozó, napozó, szalonnasütő, pad stb. kap helyet. így elérhető, hogy az eddig szükségelt 200-300 négyszögletes telket 100 négyszöglettel minden kárvallás nélkül pótolni tudja.

/folyt. köv./

- 11 -

6

bb 10. /milyen legyen a ... 1. folyt./gi

tervünkben újdonság a garázsok olyan felépítési formája, amely közvetlen bejáratot biztosít a lakásba. Lényeges vonás továbbá, hogy a parkosításra igen nagy hangsúlyt helyez. többek között azért, mert - meggyőződésünk szerint - kertkultúránkat a lakó- és üdülőterületeken egyaránt növelni kell. jelenleg ugyanis kertjeink nagyrésze csak dekorációs célokat szolgál, pi henésre viszont alkalmatlan. a kertészeti egyetem szakemberei által megalkotott fészek-szerű üdülőtelepítési terv az ősszel fog vizsgálni az érdekeltek előtt az országos mezőgazdasági kiállításán. /mti/

.-.

bb 11. fővárosi színházak is szerepelnek oroszlányon - külön előadások a több műszakban dolgozó bányászoknak - a gyermek-előadásokra ingyen bérlet a sokgyermekes családoknak

vid.-fm gi -cz

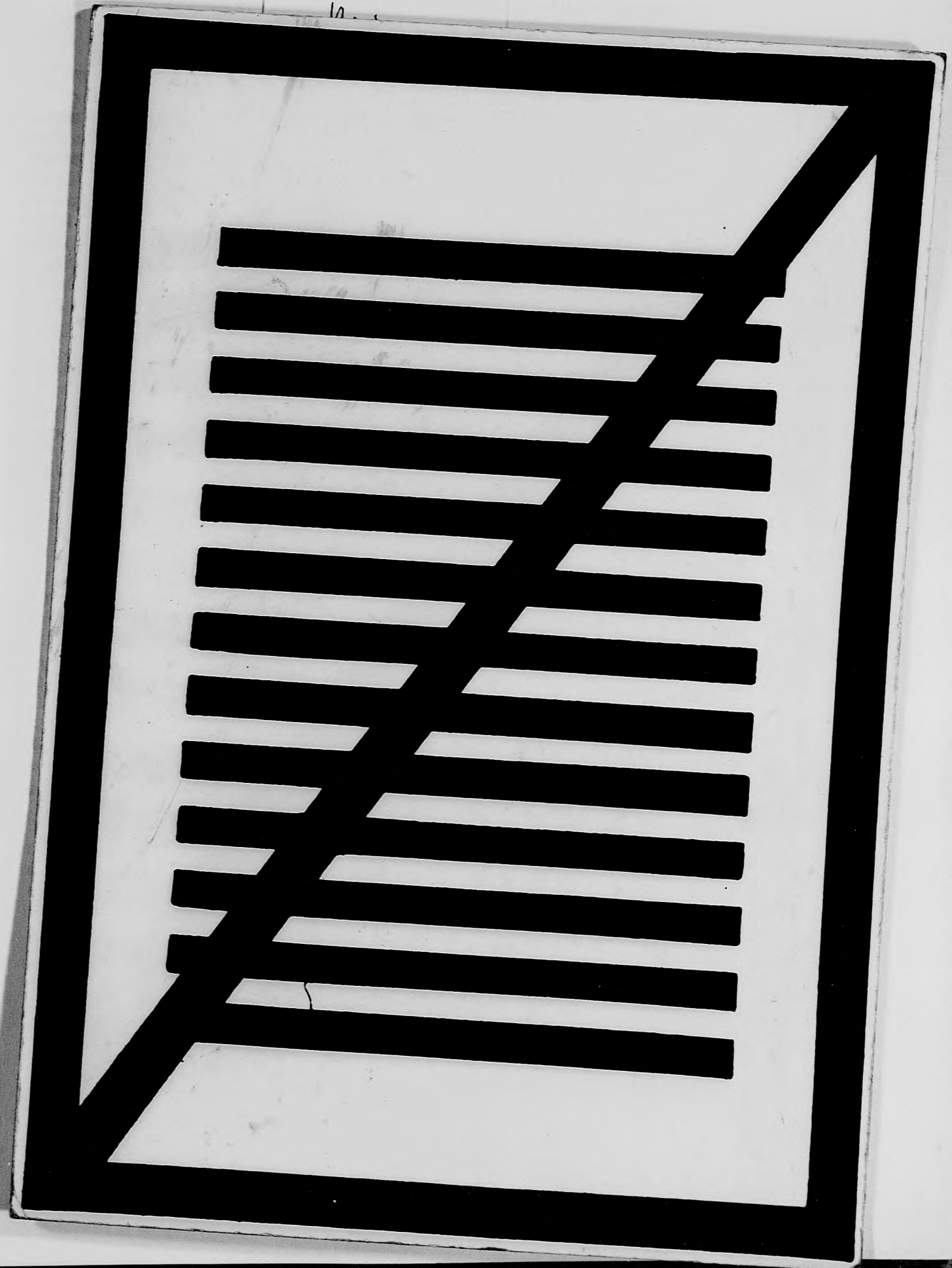
1975. július 30

elkészült az oroszlányi művelődési központ új évadjának programja. a tavalyi évadban 40 színházi előadást tartottak, ks ezeknek több mint 13500 nézője volt. az idén még gazdagabb, változatosabb műsort ajánlanak. az eddig is szereplő déryné színház, a győry kisfaludy színház mellett sikerült néhány fővárosi színházat is bekapcsolni a programba. őszitől a nemzeti színház, a madách színház és a 25. színház is fellép a városban. két hangversenysorozatot is indítanak. ugyszólván nem lesz olyan hét, amikor legalább egy előadás ne lenne. így válik színház nélkül is színházi várossá az ország legfiatalabb bányászvárosa.

a 350 személyes modern színházterem jegyeinek többsége tavaly is „bérletesen” kelt el, és az érdeklődésből már látszik, hogy idén is hasonló lesz a helyzet. akárcsak az előző évadban, most is szerveznek délután fél ötkor kezdődő sorozatokat. az éjszakai műszakban dolgozó bányászok ugyanis az esti előadásokat egyáltalán nem tudják látogatni, de a kora hajnalban munkába indulók is szívesebben mennek a délutáni bemutatókra. ez a szervezés részét képezi annak a sokrétű művelődési programnak, amellyel a városban évek óta elősegítik a bányászok művelődését, szórakozását. hasonlóképpen a bányászok műszakjának megfelelően változik például a tanítás ideje a dolgozók önálló általános iskolájában.

/folyt. köv

-12-

bb 10. /milyen legyen a ... 1. folyt./gi

tervünkben ujdonság a garázsok olyan felépítési formája, amely közvetlen bejáratot biztosít a lakásba. Lényeges vonás továbbá, hogy a parkosításra igen nagy hangsúlyt helyez. többek között azért, mert - meggyőződésünk szerint - kertkultúránkat a lakó- és üdülőterületeken egyaránt növelni kell. jelenleg ugyanis kertjeink nagyrésze csak dekorációs célokat szolgál, pihenésre viszont alkalmatlan. a kertészeti egyetem szakemberei által megalkotott fészek-szerű üdülőtelepítési terv az ősszel fog vizsgálni az érdekeltek előtt az országos mezőgazdasági kiállításon. /mti/

.-.

bb 11. fővárosi színházak is szerepelnek oroszlányon - külön előadások a több műszakban dolgozó bányászoknak - a gyermek-előadásokra ingyen bérlet a sokgyermekes családoknak

Vid.-fm gi -cz

1975. július 30

elkészült az oroszlányi művelődési központ új évadjának programja. a tavalyi évadban 40 színházi előadást tartottak, és ezeknek több mint 13500 nézője volt. az idén még gazdagabb, változatosabb műsort ajánlanak. az eddig is szereplő déryné színház, a győry kislelő színház mellett sikerült néhány fővárosi színházat is bekapcsolni a programba. őszől a nemzeti színház, a madách színház és a 25. színház is fellép a városban. két hangversenysorozatot is indítanak. ugyszólván nem lesz olyan hét, amikor legalább egy előadás ne lenne. így válik színház nélkül is színházi várossá az ország legfiatalabb bányászvárosa.

a 350 személyes modern színházterem jegyeinek többsége tavaly is „bérletesen” kelt el, és az érdeklődésből már látszik, hogy idén is hasonló lesz a helyzet. akár csak az előző évadban, most is szerveznek délután fél ötkor kezdődő sorozatokat. az éjszakai műszakban dolgozó bányászok ugyanis az esti előadásokat egyáltalán nem tudják látogatni, de a kora hajnalban munkába indulók is szívesebben mennek a délutáni bemutatókra. ez a szervezés részét képezi annak a sokrétű művelődési programnak, amellyel a városban évek óta elősegítik a bányászok művelődését, szórakozását. hasonlóképpen a bányászok műszakjának megfelelően változik például a tanítás ideje a dolgozók önálló általános iskolájában.

/folyt. köv

-12-

o

F!

Mag

13. dd.

bb 12. /az ételmérgezések ... 1. folyt./gi

- fontos szabály, hogy otthon a háziasszonyok lehetőleg csak frissen tárolják azokat az ételeket, amelyek újra-fogyasztás előtt nem forralhatók fel. a főtt-ételeket 24 óránál tovább ne tároljuk hűtőszekrényben sem. a könnyen romló élelmiszereket - gombából, tüdőből, veséből készült ételeket - főzés után lehetőleg azonnal fogyasszuk el, mert a hűtőszekrényben is megromlanak. hasonló elővigyázatosságot igényelnek a tejjel és tejtermékkel készült ételek, és a főzés nélkül összeállított különféle krémei, amelyek jelentős fehérje- és cukortartalmuk miatt kedvező táptalajai a baktériumoknak.

a fémből készült konzervdobozok tartalmát porcelán-, vagy üvegedényben helyezzük a hűtőszekrénybe, mert a dobozból kioldódó fémek ugyancsak mérgezést okozhatnak. kirándulásra, turista-utakra könnyen romló élelmiszereket is csak hűtőtáskában vigyünk magunkkal, s még fontosabb, hogy minden étkezés előtt győződjünk meg arról, nem romlott-e meg az étel. ha igen - bármennyibe került -, ne sajnáljuk kiönteni.

- ha valaki hányásban, hasgörcsökben, fejfájásban, gyengeségben szenved, lehetőleg azonnal forduljon orvoshoz, mert nem tudható, hogy csak enyhe gyomorrontásról, vagy napokig tartó, a környezet számára is veszélyes ételmérgezésről van szó. /mti/

--

- 14 -

bb 13. házigyári szálloda szerelése kezdődött meg szegeden

vid/fm/rj -cz

1975. július 30.

szegeden, a tiszapart egyik legszebb részén hétszintes modern szálloda épül 110 millió forintos költséggel. az épületet a szegedi házigyárban készült panelekből állítják össze a délép mérnökeinek tervei alapján. az előkészületek - az alapozásként szolgáló 200 hatalmas betoncölöp földbe helyezése, majd a fogadószint megépítése - után most hozzáfogtak a szálloda előregyártott betonelemeinek összeszereléséhez. futószalagon gyártják már a mennyezetig világoskék csempeburkolattal ellátott 150 fürdőszobát is, amelyeket teljesen felszerelve emelnek be a helyükre. a terv szerint a szálloda két hónap múlva tető alá kerül. /mti/

--

bb. 14. meg kell gyorsítani a szövetkezeti lakásépítkezést komárom megyében - várhatóan bányászlakás-építő szövetkezetek is alakulnak

vid/fm/rj -cz

1974. július 30.

komárom megyében a iv. ötéves tervben 15-re nőtt a lakásfenntartó szövetkezetek, s több mint 3500-ra a tagok száma. ugyanakkor tatán, tatabányán, komáromban és esztergomban 13 lakásépítő szövetkezet működik, és ezek 406 lakás felépítésére vállalkoztak. ez utóbbi szövetkezetek tagjai nagyrészt vállalati, üzemi, vagy szövetkezeti dolgozók, akiknek mintegy 85 százaléka 10 000-60 000 forintos vállalati támogatást kapott, mintegy 40 százalékuk a fizikai dolgozóknak járó külön állami támogatásban is részesül. az újabb szövetkezetek szervezését azonban lassítja, hogy sok idő, általában két év telik el a megalakulástól a lakások felépítéséig, így sokan inkább az otp vagy egyéb társasházi formákat választják.

ezért a meszöv megyei szövetsége megvizsgálta, hogyan segíthetné az irányítása alá tartozó szövetkezetek munkáját. az v. ötéves tervben 700 szövetkezeti lakást akarnak a megyében felépíteni, és várhatóan a bányászlakás-építésnél is jelentős szerepet kap ez a forma. a megyei szervekkel, a városi tanácsokkal és a vállalatokkal együttműködve intézkednek, hogy a különböző munkák közötti összhangot megteremtsék. elsősorban a tervezést kívánják meggyorsítani, mert a szövetkezetek általában 2-3 hónapos késéssel kapják meg a terveket. az építésre előkészített területeken már a jövő hónapban meg akarják kezdeni a munkát. /mti/

--

8.15 rj

- 15 -

g20g

bb. 15. korszerűsítik a győrt védő árvizvédelmi vonalakat

vid/fm/rj -cz

1975. július 30.

a kisalföld legmélyebb pontjára települt győrt a fő- és mellék-gátrendszerek valóságos szövevénye védi az áradásoktól. a belvárost átszelő rába vize az idei nyáron is néhány napig - a gátak közé szorítva - magasabban folyt az utcák szintjénél. árviz esetén a gátaknak és a vízügyi szolgálatnak rendkívül nagy értéket kell védeniük, s ezért került napirendre a várost védő árvizvédelmi vonalak korszerűsítése, átépítése.

a nagyszabású vízügyi vállalkozással kapcsolatban markó lászló, az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság igazgatóhelyettes főmérnöke elmondta, hogy az elmúlt évtizedek árvizei - különösen az 1954-es és az 1965-ös - alaposan igénybevételek a győri védvonalakat. egy esetleges szigetközi dunai gátszakadás alkalmával a város révfalvi kerületét megvédi a pusztulástól az a körgát, melyet már kiépítettek, a teljes árvizvédelmi biztonságot azonban a következő években valósítják meg.

a következő tízéves időszakban az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság beruházásában teljesen felújítják a győrt védő gátrendszert. két variációs tervet dolgoznak ki. az egyik a hagyományos földtöltések megerősítését, a másik pedig új vasbeton árvizvédelmi falak kiépítését javasolja. a földtöltések megerősítése olcsóbbnak látszik, a másik megoldás drágábbnak ígérkezik, de nagyobb biztonságot ad. az már bizonyos, hogy a belvárosi ugynevezett parapet téglafalak helyett mindenképpen vasbetonárvizfalat építenek.

az építési munkák 1976-ban kezdődnek meg. az első ütemben 100 millió forintot használnak fel. az összes költségek mai áron számítva 150-160 millió forintot tesznek ki. a győri gátrendszer átépítése városépítési szempontból is jelentős lesz. az átépített gátak korszerűbbé, szebbé teszik a városképet. /mti/

--

8.20 rj

- 16 -

g20g

bb. 16. gépésztették a baranyában a cukorrépa-betakarítást - fejlesztik a máv baranyai rakodóállomásait

vid/fm/rj - cz

1975. július 30.

egy hónap múlva - augusztus utolsó napjaiban - megkezdődik a cukorrépa betakarítása a mecsek vidékén, hazánk egyik legfontosabb termőterületében. a cukorrépa-termelés fejlesztésére hozott kormányhatározat eredményeként országosan is kiemelkedő volt itt a termőterület növekedése: 1971. óta pontosan megháromszorozódott. az idén több mint hatezer hektáron termelik ezt a fontos ipari növényt a baranyai mezőgazdasági üzemek.

a közelmúltban lezajlott határszemlék tapasztalatai szerint a bőséges esőzés kedvezett a cukorrépának és igen biztatóak a terméskilátások. tavaly 355 mázsa volt a hektáronkénti hozam, ennél többet várnak az idén a szakemberek. a mecsek vidékén - előreláthatóan - két- és negyed millió mázsa cukorrépát takarítanak be az őszi folyamán, - hatszázezer mázával többet a tavalyinál.

a múlt év őszén - mint emlékeztető - a rendkívül esős időjárás miatt nagy nehézségek közepette, sok veszteséggel és igen drágán tudták betakarítani a cukorrépát a mezőgazdasági üzemek. a baranyai gazdaságok okultak belőle és maximálisan gépesítették a munkát. az őszi folyamán tíz önjáró cukorrépakombájn és hetvennél több cukorrépaszedő-gép dolgozik majd a földeken. egyedül a kombájnok negyvenezer mázsa termést képesek naponta betakarítani. így módon minimálisra csökkenthető az emberek igénybevétele ennél a nehéz mezei munkánál.

a hatalmas cukorrépa-mennyiség gyorsabb továbbítása végett fejlesztik a máv baranyai rakodóállomásait. mintegy hétmillió forintos beruházással bővítik a fogadóteret szigetváron, drávafokon és hidáson. mohácson - a kaposvári cukorgyár és a bolyi állami gazdaság kooperációjában - ötezer négyzetméteres új vasúti rakodót alakítanak ki. ezekről az állomásokról irányvonatok szállítják majd a termést a cukorgyárba. további kétmillió forintos költséggel gépesítik a baranyai cukorrépa-átvevőhelyeket. /mti/

--

8.25 rj

- 17 -

g25g

bb. 17. rendőrségi hírek

rj hgy

1975. július 30.

baja belterületén, szarvas jános, 56 éves fuvaros, helyi lakos lovaskocsijáról leesett, és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a körülmények tisztázására vizsgálat indult.

szajol határában, jakab ferenc 78 éves tsz-tag, török-szentmiklósi lakos álló autóbusz mögül féktávolságon belül egy motorkerékpár elé lépett, amely elütötte. a gyalogos olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

balatonkenese külterületén a sinek között figyelmetlenül közlekedett torda jános 64 éves nyugdíjas, helyi lakos és a gyorsvonat halálra gázolta.

zala megyében, anyósa csonkahegyháti lakásán bozzay lászló 60 éves foglalkozás-mélküli, büntetett előéletű, egervári lakos ittás állapotban családi vita és verekedés közben konyhakéssel agyonszurta anyósát, özv. nátrán ferencné 70 éves háztartásbeli, és sógorát nátrán ferenc 49 éves gépjárművezető, magyarlakai lakost, a késsel életveszélyesen megsebesítette. a verekedés során bozzay is súlyosan megsérült, a sérülteket kórházba szállították, az eljárás folyamatban van.

győr-sopron megyében árpás község belterületén, az utcán farkas páál, 32 éves tsz-tag, helyi lakos ittás állapotban, vita közben egy féltéglával megdobta szarka sándor 50 éves tsz-tag, helyi lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. farkas páál ellen őrizetbevétel mellett indított eljárást a győr-sopron megyei rendőrkapitányság. /mti/

bb. 18. lengyel fiatalok vas megyében

vid/ká/rj hgy

1975. július 30.

husz varsói és husz lublini diák ismerkedett négy napig vas megyével. a lengyel fiatalok előzőleg két hetet töltöttek építőtáborban. a jutalomut szerdán fejeződött be.

a kisz és a lengyel ifjusági szövetség közötti megállapodás alapján negyven vas megyei középiskolás diák lengyelországi építőtáborok lakója. /mti/

--

11.10 rj

- 18 - .

11²⁵g

bb. 19. somogyi munkások és uttörők utaztak darhanba, mongol munkások és uttörők érkeznek somogyba

vid/ká/rj hgy

1975. július 30.

a kaposvár és mongóliai testvérvárosa, darhan közötti baráti megállapodás értelmében kaposvári munkások és uttörők utaztak a mongol testvérvárosba, ahol két hetet töltenek. a csoport két kiállítási anyagot vitt magával: az egyik a somogy megyei fotó- és filmklub fénykéпкиállítás, a másik gyermekrajz kiállítás. a látogatás visszonzásaként mongol munkások és uttörők érkeznek hazánkba. ők a balatonnál pihennek majd, s megismerkednek a testvérvárossal, kaposvárral. /mti/

--

bb. 20. szunyogirtás békéscsabán

vid/ká/rj hgy

1975. július 30.

a júliusban békéscsabára hullott nagymennyiségű eső következtében a város területén belvizek keletkeztek, s ezek nyomán elszaporodtak a szunyogok. a békéscsabai városi tanács végrehajtó bizottságának egészségügyi osztálya ezért elrendelte a szunyogirtást. erre szerdáról csütörtökre virradó éjszaka került sor. a békés megyei növényvédő állomás a szunyogirtáshoz aerosolos anyagot -foszfation-gázt - használt. /mti/

--

bb. 21. eddig több mint háromnegyedmillió állásfoglalás és javaslat a szakszervezeti választásokon - gál lászló, a szot titkára a szakszervezeti kongresszus előkészületeiről

i/sl/tm/rj ie hgy

1975. július 30.

mint ismeretes, az idén újjáválasztják a szakszervezeti tisztségviselőket, valamennyi szakszervezeti szervet a bizalmiaktól a szakszervezetek országos tanácsáig, s az év végén kerül sor a magyar szakszervezetek kongresszusára. gál lászló, a szot titkára az mti munkatársának adott nyilatkozatában a következőkben foglalta össze a kongresszus előkészületeinek menetét, a szakszervezeti választások eddigi tapasztalatait:

/folyt.köv./

11.20 rj

- 19 -

11³⁰g

bb. 21. / eddig több mint háromnegyed... 1. folyt./rj

a szakszervezeti választások április 1-én kezdődtek, s decemberben a magyar szakszervezetek xxiii. kongresszusával fejeződnek be. a bizalmiak, a műhelybizottságok és a gyáregységi szakszervezeti bizottságok választása már végetért, néhány héten belül a vállalati, nagyvállalati és trösztí szakszervezeti tanácsok, illetve szakszervezeti bizottságok választása is befejeződik. szeptember 15-október 15. között tartják azokat a küldöttértekezleteket, amelyeken a szakszekvezetek megyei tanácsait, illetve a szakszervezetek budapesti tanácsát választják meg, október 15-november 15. között rendezik a szakmai kongresszusokat, s decemberben kerül sor a magyar szakszervezetek kongresszusára.

az alapszervezetekben az elmúlt hónapokban több mint 170 000 bizalmi és százezer bizalmihelyettes választottak, mégpedig igen aktív, a szakszervezeti munka további fellendítését nagymértékben elősegítő tanácskozásokon. a csoportértekezleteken, majd az alapszervi taggyűléseken a csaknem négymillió tag 80-90 százaléka vett részt, s több mint háromnegyed-millióan mondtak eddig véleményt a szakszervezeti munkáról, illetve terjesztettek elő javaslatokat a munka további javítására.

a tapasztalatok szerint a tagság pozitívan értékeli a szakszervezetek négyéves tevékenységét. különösen azt a munkát, amellyel a szakszervezetek a termelést, a szocialista brigádmozgalmat, az üzemi demokrácia kiteljesedését segítik. a dolgozók elismeréssel szölkézik szinte mindenütt az életszínvonal alakulásáról, főként a munkások életszínvonalának emelését szolgáló intézkedésekről, köztük az 1973. évi béremelésekről. sokhelyütt állapíthatják meg, hogy javultak a munkafeltételek, fellendült a szakszervezetek nevelő, kulturális munkája. egész sor helyen szövkétek viszont, hogy a helyes intézkedések végrehajtása vonzatottan halad, nem-egyszer el is akad. többnyire erősen b

rálták a munka- és üzemszervezés hibáit, a pazarlást, a rossz szervezésből adódó indokolatlan és gyakori túlóráztatást. nem egy helyen a dolgozókat pihenőnapjukon is túlzottan igénybe veszik a rossz munkaszervezés miatt. örömmel fogadták a dolgozók az országos szakmai bértáblázat megjelenését, sokhelyütt azonban kifogásolták: a vállalatnak nincs elég fedezete ahhoz, hogy emeljen azoknak, akik még nem érték el az alsó bérhatárt. mások, különösen a kvalifikált szakmunkások, akik kitűnő munkájukkal arányosan már korábban magasabb béremelést kaptak, a szakmai bértáblázat felső határának felemelését javasolták.

sokan foglalkoztak a munkahelyi légkör kérdéseivel, sürgetve, hogy még több lehetőséget biztosítsanak a dolgozóknak az üzemi demokrácia meglévő fórumainak jobb kihasználására. főként azt kérik, hogy a vállalatok vezetői alaposabb és közérthetőbb információkat adjanak a vállalat, a szűkebb munkahely helyzetéről. mindenütt egyetértettek a szövké-akk azzal a döntésével, amely a bizalmiak munkájának nagyobb megbecsülését szolgálja.

/folyt.köv./

11.25 rj

- 20 -

113⁵ g

bb. 21. / eddig több mint... 2. folyt./rj

a most megválasztott bizalmiak a korábbiaknál nagyobb szerepet töltenek majd be a vállalatok életében. a szakszervezeti tanács, a szakszervezeti bizottság a jövőben csak a bizalmi testület, a dolgozók véleményének kikérése után foglalhat állást a kollektívát közvetlenül érintő kérdésekben, mint a bérezés, a nyereségrészesedés elosztása, a munkakörülmények javítása.

a szakszervezeti csoportértekezleteken nagy felelősséggel választották meg az új bizalmiakat, akiknek körülbelül 25-30 százaléka cserélődött ki. körülbelül 8-10 ^{azért,} százaléku betegség miatt vált meg tisztségétől, vagy mert nem felelt meg a követelményeknek, mások magasabb tisztséget kaptak. a szakszervezeti munka megbecsülése fejeződik ki abban, hogy a szakszervezeti tisztséget lényegében mindenki szívesen vállalta, már a választások eddigi szakaszában érvényesült az elv, hogy a vezető tisztségek megoszása tükrözze a tagság összetételét. az ipari üzemek műhelybizottságaiban, szakszervezeti bizottságaiban, illetve szakszervezeti tanácsaiban a tisztségviselők többsége, általában 60-65 százaléka munkás, de helyet kaptak a választott szervezetben a műszakiak és az alkalmazottak is. növekedett a tisztséget viselő nők és fiatalok aránya is.

mindent egybevetve: a szakszervezeti választások eddigi tapasztalatai is kifejezésre juttatják, hogy a szakszervezeti tagság egyetért a párt xi. kongresszusának határozatával, kész még többet tenni e határozat végrehajtásáért, a munka javításáért, kezdeményezéseikkel és tetteikkel is segítik a racionálisabb munkát, a még jobb munkahelyi légkört, s a jobb munkafeltételek megteremtését. /mti/

--

bb. 22. naponta 80 vagon hevesi dinnye

vid/ká/rj -cz

1975. július 30.

az idén már július végén csucsídejéhez érkezett a dinnyeszüret heves megyében. szerdán reggel 80 vagon dinnyét indítottak piacra a tarnamenti és a mátraaljai ültetvényekről, és ez a mennyiség most már napról-napra eljut a fogyasztókhoz.

/folyt.köv./

11.30 rj

- 21 -

113⁵ g

bb. 22. / naponta 80 vagon... 1. folyt./rj

kora reggel vasuti vagonokban, teherautókon indul az izle-
tes, friss hevesi dinnye a főváros piacaira, a balatoni üdülők-
be, az ország különböző iparvidékeire. ez a nagyforgalmu dinnye-
vásár várhatóan több hétig tart.

a dinnyekertészek megelégedéssel tapasztalják, hogy az érés ko-
rai jelentkezése ellenére a dinnye minősége jó, a szín és az íz egy-
aránt megfelel a követelményeknek. /mti/

bb 23. kitüntetés életmentésért

vid/fm bzs -cz

1975. július 30.

nagy károly hajdubagosi lakost - aki június 12-én éle-
te kockáztatásával megmentette a vízbefulladásától serbán józsef
13 esztendő iskolai tanulót - az életmentő emlékéremmel tün-
tették ki. a kitüntetést debrecenben kiss imre, a hajdu-bihar
megyei tanács elnökhelyettese adta át nagy károlynak. /mti/

bb 24. „es blühen rosen ...”, - 101. születésnapját ünnepelte
a szüri lauer jánosné

vid/fm bzs -cz

1975. július 30.

a baranya megyei szür községben szerdán 101. születés-
napját ünnepelte a német anyanyelvű lauer jánosné, aki ebben
a kis faluban született és lakott egész életén át. egy leánya
él - ő is 78 éves már -, valamint hat unokája, tizenegy déd-
unokája és két ükunokája van. vidám, nótáskedvű, dolgos asszony
volt világéletében. pár évvel ezelőtt még sétált az utcákon,
s rendszeresen tett -vett a ház körül. mostanában azonban -
mint mondja - „tartja az ágy,„: gyengélkedik. születésnap-
jára kedvenc virágát kapta, rózsát. s legkedvesebb német nyel-
vű nótájával köszöntötték: es blühen rosen ... - elnyílnak a
rózsák, soha nem tér vissza, elmúlik az ifjuság. /mti/

bb 25. részeg ámokfutó a téti főutcán

vid/fm bzs -cz

1975. július 30.

részeg ámokfutó tartotta rémületben ez év május 4-én
délután a győr-sopron megyei tét nagyközség főutcáján a járó-
kelőket. ifj. bakacs flórián 22 éves téti lakos részegen egy
nagy konyhakéssel és huskalapáccsal hadonászva örjögött az
utcán, szitkozódott és mindenkit megöléssel fenyegetett. az őt
megfékező sztanek imrét is meg akarta szurni, de annak sike-
rült kiütnie a kést a részeg ember kezéből. ifj. bakacs flórián
ekkor a nála lévő kalapáccsal sújtotta fejbe sztanek imrét.
a győri megyei bíróság ifj. bakacs flóriánt szándékos ember-
ölés kísérletéért 4 évi szabadságvesztésre ítélte. az ítéletet
az ügyész tudomásul vette, a vádlott és védője enyhítésért fel-
lebbezett. /mti/

12.10/bzs

- 22 -

13⁰⁰g

bb 26. befejezés előtt az aratás győr-sopron megyében

vid/fm bzs -cz

1975. július 30.

80 ezer hektárról aratták le a gabonát szerdáig győr-
sopron megyében. már csak 15 ezer hektárról kell a termést
betakarítani. ez lesz azonban a legnehezebb, mert e terület
jó részén sáros, mély a talaj. győr térségében és rábaköz-
ben több termelőszövetkezet már be is fejezte az aratást és
a közeli napokban újabb termelőszövetkezetek végeznek az ara-
tással. nincs már aratnivaló a tényő-sokoropátkai egyesült
tsz-ben. befejeződött az aratás pannonhalma határában, va-
lamint rábaköz egyik legnagyobb termelőszövetkezetében, a
kónyi haladás-ban is.

a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok jó
ütemben végzik a járulékos munkákat: a tarlóhántást és a tar-
lóégetést is. ugyancsak folyamatos és zavartalan a felvásár-
lás. a gabonafelvásárló vállalat eddig 10 ezer vagon gabo-
nát, főleg búzát vásárolt fel a gazdaságoktól. /mti/

bb. 27. kisiklott a tokaj express

tm/rj ie -cz

1975. július 30.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy szerdán reggel 8 óra 50
perckor nyékládháza állomás budapest felé eső bejáratánál
a váltó közelében a budapestről indult tokaj express étkezőkocsija
- a szerelvény ötödik kocsija - kisiklott és oldalára dőlt. az
étkezőkocsi után következő 5 személykocsi szintén kisiklott, de
nem dőlt az oldalára. a szerelvény utolsó kocsija a vágányon maradt.

a mentők 32 utast szállítottak kórházba. a sérültek közül tiz
utas nyolc napon túl gyógyuló, 22 pedig könnyű sérülést szenvedett.
a pálya helyreállítását azonnal megkezdték.

a kisiklás feltételezhetően műszaki okból következett be, de
ezt pontosan a rendőrség és a máv szakértőiből alakult bizottság
állapítja meg. /mti/

1 vizsgálata

-23-

13⁰⁰g

bb. 28. kgst-országok miniszterei, miniszterhelyettesei a paksi atomerőmű építkezésén

vid/fm/rj -cz

1975. július 30.

a kgst villamosenergia állandó bizottságának 44. ülészaka alkalmából hazánkban tartózkodó delegációk vezetői - miniszterek és miniszterhelyettesek - p.sz. nyeporozsnyijnak, a szovjetunió energetikai és villamosítási miniszterének, az állandó bizottság elnökének vezetésével szerdán paksra, az első magyar atomerőmű-építkezésre látogattak.

a vendégeket a helyszínen k. papp józsef, az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára fogadta.

az ipari óriás üzemi területén, az erbe új irodaépületében halasi zoltán, az erőmű beruházó vállalat igazgatója ismertette a sokmilliárdos beruházás helyzetét. ezt követően a vendégek megtekintették a csaknem két éve folyó munka eredményeit: többek között az egymillió léghőmérő térfogatura tervezett üzemi főépület beton alapozását, a tető alatt álló hatalmas tmk-csarnokot, a befejezéshez közeledő 3500 adagos üzemi konyha - éttermet, a duna partján készülő vízkivételi művet, majd paks új lakótelepén az építőknak-szerelőknak otthont adó szállásokat, az ellátásukra létesített étkező kombinátot.

ismeretes, hogy a tagországok közül a szovjetunió az atomerőművek építési ütemét tekintve a világon vezető helyet foglal el, s emellett jelentős segítséget nyújt a testvéri országoknak. az ndk-ban, bulgáriában már áramot adnak a szovjet technikai közreműködéssel létesített atomerőművek. csehszlovákiában is épül ilyen létesítmény. hazánkban az 1760 megawattos atomerőmű első 440 megawattos egysége a tervek szerint 1980-ban kezdi meg a villamosenergia-termelést. /mti/

--

bb. 29. időjárásjelentés

rj -cz

1975. július 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. július 30-án, szerdán 13 órakor:

elszórta záporosó, zivatar

európa nagy része felett száraz a levegő és ennek megfelelően napos és csapadékmentes az időjárás. a többórás napsütés hatására napközben általában 23-28 fokig emelkedik a hőmérséklet.

/folyt.köv./

12.55 rj

- 24 -

13³⁰g

bb. 29. /időjárásjelentés... 1. folyt./rj

ezzel szemben a brit-szigetektől és Lengyelország keleti feléről elszórta záporokat jelentenek, kurszk-tula és voronyezs térségében pedig már napok óta esik az eső.

kedden hazánk nagy részén is napos, száraz idő volt, csak az ország északkeleti része felett növekedett meg időnként jelentősebben a felhőzet. ott a késő délutáni, valamint az éjszakai órákban kevés eső is esett. a legtöbb csapadékot - 5 mm-t - poroszlóról és lillafüredről jelentették. kedden a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 26 és 30, a legalacsonyabb éjszakai 12 és 18 fok között alakult.

szerdán délelőtt tulnyomóan derült idő volt. 11 óráig 24-27 fokra melegedett a levegő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 22.6 fok volt, 0.7 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, gyengén süllyed.

a balaton vize 11 órakor siófoknál 23 fok volt.

a várható időjárás csütörtök estig:

az időnként megnövekvő felhőzetből elszórta záporosó, zivatar. általában mérsékelt, átmenetileg többfelé megélénkülő északi, északkeleti szél. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 26-30 fok között.

a duna vízállása budapestnél : 508 cm.
/mti/

--

bb. 31. „idegenforgalmi folyosó”, - utkorszerűsítés borsodban

vid/fm/rj -cz

1975. július 30.

az észak-magyarországi intézőbizottság tervei szerint „idegenforgalmi folyosót”, létesítenek a csehszlovák határ menti aggteleki barlangvidéktől a bükkön át egerig. ezen az útvonalon a csehszlovákia és lengyelország felől érkezők többek között a lázbérci víztároló, a mezőkövesdi gyógyfürdő érintésével folytathatják utjukat egerbe, illetve az ország más részeibe.

/folyt.köv./
13.00 rj

- 25 -

13³⁰g

bb. 31. / „idegenforgalmi ... 1. folyt./rj

az utvonal egy része már elkészült. a növekvő határmenti forgalom tette szükségessé, hogy az aggteleki barlangvidék „csomópontjában, lévő szín községtől a csehszlovák határmenti tornanádaskáig az „idegenforgalmi folyosót, meghosszabbítsák. a kpm miskolci közuti igazgatósága a korábban rossz állapotban lévő, három méter széles utat most tizenhét kilométeres szakaszon hat méteresre szélesítette és aszfaltszőnyeggel látta el. a mintegy huszmillió forintos utkorszerűsítés határidőre elkészült, és az utat szerdán adták át a forgalomnak.

a kpm miskolci közuti igazgatósága megkezdte a szintől perkupa felé vezető négy kilométeres szakasz korszerűsítését is, a továbbiakban a jósvafő felé vezető utat szélesítik ki és látják el aszfaltszőnyeggel. /mti/

--

bb. 32. közép-európanyári „menedékhelye, a balaton

vid/fm/rj -cz

1975 július 30.

az utóbbi napok meleg időjárása tovább növelte a balaton idegenforgalmát. a külföldi vendégek közül sokan meghosszabbították szállodai bérletüket, és számosan meggondolták magukat azok közül is, akik utban más országba, eredetileg csak két-három napot szándékoztak a balatonnál tölteni.

a balaton ezekben a napokban közép-európa „menedékhelyévé, vált. a szomszédos országokból szerdán ismét tömegesen érkeztek a „magyar tenger,-hez. ausztria és csehszlovákia felől hosszú autókaravánok futottak be a tó vidékére. a társasutazási irodák szakembereinek véleménye szerint ezekben a napokban ismét főszезoni csúcsgorgalom alakult ki a tónál.

valamennyi nagyobb üdülõtelepen megteltek a szállodák, a motelek, a fizetõvendéglátó szolgálat nyaralóiban azonban itt-ott még lehet helyet kapni. sátrakban, kempingekben és a különféle táborokban jelenleg mintegy negyvenezren nyaralnak a balaton partján.

a balatoni kirándulásokon és könnyűzenei műsorokon kívül érdekes programot kínálnak a vendégeknek a balatonföldvári üdülõhelyi klubban is.

a balaton állandó vendégcseregének létszámát szerdán mintegy negyedmillióra becsülték. /mti/

--

13.05 rj

- 26 -

13koq

bb. 33. megkezdõdtek a nagyvázsonyi történelmi játékok próbái

vid/fm/rj -cz

975. július 30.

nagyvázsonyban, az egykori zichy-kastély parkjában megkezdõdtek az augusztus 2-3-án elõadásra kerülõ történelmi játékok próbái. a lovaspályán szerdán a dunántúli középiskolák száz legkiválóbb lovasa és a tömegjelentek számos szereplõje vonult fel. a játékok alkalmával bemutatják kinizsi pál hazatérését a kenyérmezei csatából, megelevenítenek egy kuruc-labanc ütközetet, majd látványos lovas-karusszellet idézik az 1848-as forradalom és szabadságharc emlékét.

a programot díjugrató és fogatverseny, továbbá kutyakiállítás egészíti ki. /mti/

--

bb. 34. „olvasótábor, a bükki kékmezõn

vid/rj fm

1975. július 30.

a miskolci ady endre mûvelõdési ház az idén rendezte meg harmadik alkalommal a fiatalok kéthetes „olvasótáborát, , amelyet szerdán nyitottak meg.

korábban az általános iskolák felsõ tagozatos tanulói vettek részt a táborozáson, az idén pedig a vadregényes bükki környezetben

lévõ kékmezõn rendezett találkozóon négy miskolci ipari szakmunkás-képzõ intézet harminchárom tanulója vesz részt.

a fiatalok három csoportban nemcsak a magyar irodalommal ismerkednek meg, hanem foglalkoznak többek között a képzõmûvészeti, csillagászati és más természettudományok irodalmával, s ezeknek a témáknak szépirodalmi feldolgozásaival is. /mti/

--

13.10 rj

- 27 -

13⁵⁰q

ebb. 30. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke július 30-án 13 óráig:

se/rj

1975. július 30.

1. dolgozók középiskolai tanulása
2. műanyag szemüveglencse
3. az építőtáborok félideje
4. fáklya
5. virágporból gyermektápszer
6. jármű- és konfekcióipari gépgyár
7. tévé-film
8. négysávos ut zalaegerszegen
9. kötelező a dinnye lékelése
10. korszerű üdülőház
11. fővárosi színházak oroszlányon
12. szakorvos tanácsai
13. házigyári szálloda
14. szövetkezeti lakásépítkezés komárom megyében
15. korszerűsítik a győri gátakat
16. cukorrépa betakarítás gépesítése
17. rendőrségi hírek
18. lengyel fiatalok vas megyében
19. somogyi munkások mongóliába
20. szunyogirtás békéscsabán
21. a szakszervezeti kongresszus előkészületeiről
22. dinnye hevesből
23. kitüntetés életmentésért
24. 101. születésnap
25. részeg ámokfutó
26. aratás győr megyében
27. kisiklott a tokaj express
28. kgst országok miniszterei pakson
29. időjárás
30. hírjegyzék

/mti/

--

13.20 rj

- 28 -

13⁵⁵g

ebb. 35. befejeződött a bükki természetvédelmi diáktábor

vid/fm/rj -cz

1975. július 30.

szerdán befejeződött a soproni erdészeti és faipari egyetem és más intézmények - köztük az országos természetvédelmi hivatal- közreműködésével megrendezett bükki természetvédelmi diáktábor. a csaknem háromhetes rendezvényen nyolc felsőoktatási intézmény mintegy hatvan hallgatója vett részt.

a táborozás során a bükki nemzeti park szomszédságában lévő kiscsanak turisztikai célokra történő hasznosítását vizsgálták, összegyűjtötték a terület növényritkaságait és felderítették a különleges geológiai képződményeket. Levegőmintákat gyűjtöttek a miskolci és kazincbarcikai üzemek levegőszennyező hatásának laboratóriumi vizsgálatához. számba vették a kiscsankon található forrásokat, s „feltérképezték”, a vizellátás, valamint a szennyvisztisztítás tervezéséhez szükséges adatokat. az orvos-

tanhallgatók állatkísérleteket végeztek a szementu-barlang gyógyhatásának felderítésére. kidolgozták a barlang idegenforgalmi hasznosítására vonatkozó terveket is. a festői szépségű látókövek mellett kijelölték egy turistaház helyét, amelynek terveit is elkészítik.

a táborozáson összegyűjtött adatokat tudományos diákköri dolgozatokban, valamint diplomatervekben dolgozzák fel. /mti/

--

bb. 36. tizenkilenc ország fiatal muzsikusaiknak közös hangversenye pécssett - bezárult a viii. nemzetközi ifjúsági zenei tábor

vid/fm/rj -cz

1975. július 30.

pécssett ünnepi hangversennyel zárult szerdán a nemzetközi ifjúsági zenei tábor, amelyet immár a nyolcadik alkalommal rendezett meg a jeunesses musicales - az ifju zenebarátok - magyarországi szervezete és a mecsekaljai város tanácsa. a pollack mihály műszaki főiskolán tartott nyilvános koncerttel búcsúztak el a fiatalok a vendéglátó város közönségétől. a tizenkilenc ország muzikusaiból alakult zenekart jancsovics Antal, a győri filharmonikusok zeneigazgatója vezényelte, s közreműködött két világjáró ifju művészünk: szenthelyi miklós hegedűművész és perényi miklós gordonkaművész.
/folyt.köv./

13.35 rj

- 29 -

13⁴⁰g

bb. 36. / tizenkilenc ország... 1. folyt./rj

a két hetes nemzetközi találkozón több mint másfélszáz ifju muzsikus vett részt Európából és más kontinensekről. a budapesti és a pécsi zeneművészeti főiskola tanárainak vezetésével tanultak, énekeltek és zenéltek a fiatalok. a tábor szakmai programjában kiemelt helyet foglalt el a magyar zenei nevelés rendszerének és ezen belül a kodályi zenepedagógia módszereinek megismertetése. az ifju zenebarátok - most először - bekapcsolódtak pécs nyári zeneprogramjába: a „zenélő udvarok”, elnevezésű szabadtéri hangverseny-sorozatba és az elmúlt napokban több nyilvános koncertet adtak.

a viii. pécsi ifjusági zenei tábor megrendezése egy évfordulóhoz kapcsolódott: az unesco keretében működő jeunesses musicales nemzetközi szövetség az idén ünnepli alapításának 35. évfordulóját. /mt/

bb. 37. ismét lezárják a sió zsilipet

h/sb/gk/rj -cz

1975. július 30.

siófoknál megkezdődött a sió-csatorna zsilipjének fokozatos lezárása. így augusztus 4-től a sió ismét szünetel a hajózás s a csónakok sem közlekedhetnek. /mt/

bb. 38. divsz-levél az európai biztonsági és együttműködési konferenciához

i/pr/tm/rj zs -cz

1975. július 30.

a demokratikus ifjusági világszövetség budapesti irodája a világszervezet nevében levélben üdvözölte az európai biztonsági és együttműködési konferencia helsinkihez összehívott záró szakaszát.

/folyt.köv./

14.20 rj

- 30 -

14⁴⁰ g

bb. 38. / divsz-levél.. 1. folyt./rj

- a konferencia sikeres befejezése igen nagy eredményt jelent a béke és a haladás erői számára az európai kontinensen - hangzik a levél. eredménye a szocialista országok következetes békepolitikájának, minden demokratikus és békeszerető erő hozzájárulásának, s annak a ténynek, hogy nyugat-Európában mindinkább ráébrednek: nincs más választás, mint a tartós béke megteremtése, a biztonsági rendszer felállítása, az együttműködés fejlesztése. az egész világ, különösen Európa haladó és demokratikus ifjusága nagy érdeklődéssel várja a konferencia eredményét, mert elkötelezettséget érez a kontinens, s a világ békéje, biztonsága iránt. meg vagyunk győződve arról, hogy a konferencia sikere új feltételeket teremt a különböző társadalmi rendszerű államok közötti békés együttélés elveinek további következetes megvalósítására. a széleskörű nemzetközi együttműködés biztosítékot nyújt majd a béke és biztonság megszilárdítására, határozott hozzájárulást jelent az enyhülési folyamat visszafordíthatatlanná tételéhez, s megteremti a bizalom és a kölcsönös megértés légkörét. a konferencia eredményes befejezése új, szélesebb perspektívát nyit a különböző ifjusági és diákmozgalmak együttműködésének megerősítésére a béke és a haladás érdekében. /mt/

bb. 39. meggyorsultak az aratás kiegészítő műveletei, a tarló-elmunkálás és a szalmabegyűjtés

i/jf/zsu/rj -cz

1975. július 30.

az aratási munkák az utolsó negyedben tartanak, a gazdaságoknak most már több idejük marad, az idén rendkívül fontossá vált kiegészítő műveletekre, a tarló elmunkálására és ezzel együtt a szalma begyűjtésére. a termelők nagyobb gépi erőt vontak össze július végén, és így az elmúlt napokban mindenhol sikerült meggyorsítani ezeket a munkákat. a termőterület feléről „lehozták”, már a szalmát, amelyből évek óta hiány mutatkozik az állattartó telepeken, és az ipar is szívesen fogadna nagyobb szállítmányokat.

a tarló elmunkálása fölöttébb sok gondot okoz, a betakarítógépek idén mély nyomokat hagytak a felázott, sáros talajban, ezeket az egyenetlenségeket a földeken meg kell szüntetni. a hatalmas barázdák miatt sokfelé nem elég a talaj felső rétegét kis mélységben átforgatni, mélyebb szántásra van szükség, mert csak ezzel lehet visszaadni a táj eredeti képét.

/folyt.köv./

14.25

- 31 -

14⁴⁵ g

bb . 39. / meggyorsultak... 1. folyt./rj

sürgeti az aratást követő talajmunkát az is, hogy az esőzések miatt felütötték fejüket a gyommövények, sokfelé annyira kiöldellt a határ, hogy az egyszerűbb talajművelő eszközökkel nem is győzik a munkát, ezeken a részeken is a talaj mélyebb átforgatására van szükség. tarlóégetésre is sor került azokban a táblákban, ahol a gabonát jövőre ismét gabona követi, és az agrónomusok tartanak attól, hogy a növényi kártevők egy év múlva ujult erővel támadnak majd: a tarló égetésével elpusztítják a kártékony rovarokat, és „megtisztítják„ a táblát.

egész sor gazdaságban befejeződött már az aratás. az állami gazdaságok nagyüzemei csaknem valamennyi területükről betakarították a termést. a felszabaduló kombájnokat a szomszédos gazdaságoknak adják kölcsön, a vontatókat pedig a talajmunkákhoz irányítják.
/mti/

bb.40.a tokaj expressz

tr/a/-cz

1975. július 30.

szerdán reggel bekövetkezett balesetével kapcsolatban a délután órákban a máv vezérigazgatóság közölte, hogy 28 könnyű sérült elsősegélynyújtás után a kórházból eltávozott és jelenleg 4 sérültet ápolnak a miskolci szentpéteri kapui kórház baleseti sebészetén./mti/

--

bb.41. korszerűsített szociális otthon adtak át tatán

vid/fm/a/-cz

1975. július 30.

korszerűsített szociális otthon adtak át szerdán tatán. míg korábban két egymástól távol álló épületben helyezték el az idős embereket, s ez ellátásuk szempontjából is sok gondot okozott, most az átalakított épületben a korábbi 39 helyett 56-an találtak otthonra. két-és fél millió forintos költséggel az egész épületet korszerűsítették. olvasószobát, nővérszobát, több fürdőszobát és társalgót is építettek. most a kiegészítő épületeket társadalmi munkával kívánják rendbehozni./mti/

--
- 32 -

15.05/a

16⁰⁰

bb.42. végső- bucsu kellner béla akadémikustól

t mir/gk/p zs -cz

1975. július 30.

szerdán a farkasréti temetőben vettek végső bucsut kellner béla állami-díjas akadémikustól, a magyar onkológiai kutatások kiemelkedő alakjától családtagjai, pályatársai, barátai és tisztelői. koszorúkkal övezett ravatalánál ott voltak tudományos életünk ismert személyiségei, az egészségügyi minisztérium képviselői, egyetemi tanárok, professzorok és a nagy tudós tanítványai.

a magyar tudományos akadémia elnöksége, tagjai és orvosi osztálya nevében szentágothai jános, az mta alelnöke vett bucsut az elhunytól: - kellner béla akadémikus már első munkái között nagy figyelmet szentelt a rákkutatás kérdésének, amellyel hamarosan véglegesen eljegyezte egész további életét: ritka kivétel, ha valaki első tudományos elképzeléséhez 40 éven át termékeny kutatóként hű marad. huszonnégy évvel ezelőtt lett az országos onkopathológiai intézet vezetője, ahol több mint két évtizeden át fáradhatatlan munkabírással küzdött a modern magyar rákkutatás megteremtéséért, s közben az akadémia tagjaként jelentős szerepet vállalt a tudománypolitikai irányító munkában is. élete a hivatásszeretet és a feltétel nélküli odaadás kiváló példáját jelenti számunkra -mondotta.

az egészségügyi minisztérium vezetői és munkatársai nevében - dr. aczél györgy egészségügyi miniszterhelyettes emlékezett a kiváló tudósra, akinek tudományos és egészségpolitikai munkásságát - az állami-díj mellett - kormánykitüntetések egész sora és a különböző külföldi, nemzetközi egészségügyi szervezetekben, társaságokban betöltött tisztségei jelzik.

az egykori munkatársak és tanítványok nevében sugár jános professzor, az országos onkopathológiai intézet igazgatója, az orvostovábbképző intézet nevében pedig - ahol kellner akadémikus egyetemi tanárként tevékenykedett - böszörményi miklós, az otki rektorhelyettese bucsuzott az elhunytól./mti/

bb.43. széleskörű közegészségügyi vizsgálat a balatonfüredi éttermekben

vid/kz/a/-cz

1975. július 30.

a veszprém megyei közegészségügyi és járványügyi állomás befejezte azt a széleskörű vizsgálatot, amelyet a balatonkenesei uttörők szalmonella fertőzése után indított az okainak feltárására.

/folyt.köv./
15.35/a

- 33 -

16¹⁰

bb.43./ széleskörű.....folyt./-a

bár az ételmintákban nem találták meg a kórokozót, az tény, hogy a fertőzést a kórokozónak ugyanaz a csoportja okozta a balatonalmádi kék balaton étterem dolgozóinak is mint a kenesi uttoróknek. az éttermet lezárták teljes egészében fertőtlenítették a higiéniai berendezéseket kiegészítették és most ismét megnyitották a vendégeknek.

ezzel a vizsgálattal egyidőben kéthetes komplex vizsgálatot szervezett a veszprém megyei köjál balatonfüreden. ennek a gondos ellenőrző munkának az volt a célja, hogy figyelmeztetéssel, esetleg bírsággal, megelőzzék a balatonkeneseihez hasonló ételmérgezéseket. az ellenőrzésben 30 köjál dolgozó vett részt a helyszínen és a laboratórium 60 munkatársa elemezte az ételmintákat. a széleskörű komplex vizsgálat eredményeként megállapították, hogy a balatonfüred-élelmiszeri intézményei, egységei 65 százalékban kifogástalanok voltak, 15 százalékuknál azonban szigorú bírságot kellett kiróni az egységek, illetve a konyhák vezetőire. ily módon 19 esetben bírságoltak a kéthetes vizsgálat során. a legjellemzőbb hibák a helytelen tárolás, a tárolandó áruk rossz csoportosítása. gyakran eltettek másnapra olyan ételeket például főtt tésztákat, amelyeket az előírások tiltanak. gyakori hiányosság volt még, hogy több dolgozónak nem volt érvényes orvosi igazolása. a vizsgálati eredményeket a veszprém megyei köjálnál Lyuk-kártyás rendszerben tárolják. ez nemcsak a raktározott információk gyors visszakeresésére ad lehetőséget, hanem összehasonlításra is./mti/

--

bb.46. a pest megyei kishajózási és javító vállalat közli,

a/-cz

1975. július 30.

hogy százhalombatta, lórév és dunakeszi állomásokon a személy- és tehergorgalom megindult./mti/

--

15.45/a

- 34 -

1615

bb 44. sajtótájékoztató a viztoronygyárban - irak és sziria is megrendelője a lajosmizsei gépeknek

vid.-fm gi -cz

1975. július 30.

a vizgépészeti vállalat központjában, lajosmizsén szerdán üzemi látogatással egybekötött sajtótájékoztatót tartottak, ahol az új gyár tevékenységét, termékeinek piacát ismertették. a gyorsan fejlődő iparág - amelynek kunhegyesen, gyulán, lajosmizsén és budaörsön működnek üzemei -, az idén már 420 millió forint értékű, többnyire egyedi megrendelésű vizgépészeti berendezést gyárt. az acélszerkezetű viztoronyokból - amelyek ürtartalomra és formára különbözőek -, hetvenet állítanak elő ez évben, s ennek 15 százaléka külföldön kerül felállításra. a legújabb típus a háromhengeres, összesen 600 köbméteres viztorony, amelyből az elsőt kunszentmártonban helyezték üzembe. a hagyományos hidroglobuson kívül a lencse- és kehely-formájú vizeztartályok is kedveltek a magyar falvakban és külföldön. a környező államokon kívül sziria és irak is megrendelőjük.

a gyár gazdája a környezetvédelmet szolgáló gépeknek is; néhány nagyváros és ipartelep szennyvizeztisztító berendezését gyártják itt. jelenleg a dunaujvárosi hullámpapirgyár szennyvizeztisztító berendezésének kivitelezésén dolgoznak, s a vállalat készíti a paksi atomerőmű vízrendszerének gépeit is. a továbbiakban a kistélepek szennyvizeztisztítására is felkészülnek, s fővállalkozók lesznek budapest ipari és lakossági szennyvizeztisztító hálózatának kivitelezésében. /mti/

--

bb 45. vizimadarak paradicsoma dunaföldvár határában - új természetvédelmi területek tolnában

vid.-fm gi -cz

1975. július 30.

a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén két újabb természetvédelmi területet jelöltek ki. védetté nyilvánították az iregszemcsei gyógypedagógiai intézet - famatuzsálemeket és növényritkaságokat őrző - ősparkját, valamint a dunaföldvár határában lévő, csaknem 200 hektáros „vadvizországot”,.

a dunaföldvári halastó nádrengetege a mind jobban ritkuló vizimadarak paradicsoma. az ott fészkelő vizimadarak között megfigyelhető a bubos vöcsök, a törpe- és a vörösgém, a récék több fajtája, a dankasirály. tavasszal, illetve ősszel átvonuláskor szállást talál a halász sas, a kárókatona, a bölömbika, a selyemgém, a nyilfarkú- és a fütyülő réce, valamint az ezüstsirály. a halastavi gazdálkodást a jövőben a természet- és a madárvédelemmel is összehangolják. a védett terület kezelésével a nagyhorcsögi állami gazdaságot bízták meg. /mti/

--

15,55/gi

- 35 -

1620

bb 47. rendelet a kedvezőtlen adottságu tsz-ek üzemfejlesztési terveiről

i jf/be gi ie la

1975. július 30.

a magyar közlöny 53. számában megjelent a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter rendelete a kedvezőtlen adottságu mezőgazdasági szövetkezetek üzemfejlesztési terveiről. a rendelet az mkszmp kb, valamint a minisztertanács idevonatkozó határozatai alapján, a kedvezőtlen adottságu tsz-ek tervszerű és összehangolt fejlesztésével kapcsolatban intézkedik az üzemfejlesztési tervek készítéséről.

az országban hatszáznál több olyan gazdaság működik, amelyekben a nem-megfelelő talajviszonyok és egyéb hiányos termelőhelyi adottságok miatt lassult a fejlődés, és az üzemek egy része évről-évre ráfizetéssel gazdálkodik. mindez komoly mértékben érinti a területek lakosságát, az ott dolgozó tsz-tagok és alkalmazottak jövedelemviszonyait. ezek a gazdaságok a lakosság ellátásából sem veszik ki - kedvezőtlen adottságaik miatt részben nem is vehetik ki - olyan mértékben részüket, mint ahogyan azt a rendelkezésükre álló terület nagysága indokolná.

a helyzet megváltoztatására az érintett országrészekben komplex regionális terveket dolgoznak ki; körzetenként meghatározzák, hogy az adott körülmények között milyen növénytermesztési, illetve állattenyésztési ágazatra érdemes specializálni a gazdaságok termelését, mégpedig olyan mértékben és olyan termelés-szerkezeti arányban, hogy a gazdálkodás kifizetődő legyen, továbbá a fokozatos fejlesztésre is mód nyíljon. a rendelet ezért írja elő, hogy a kedvezőtlen adottságu tsz-eknek nemcsak a szokásos éves terveiket kell elkészíteniük, ugyanugy, mint a többi tsz-nek, hanem - amennyiben fejlesztési támogatást igényelnek - középtávú tervet is össze kell állítaniuk. később ugyanis ennek alapján válsítják meg a módosított - lényegében egyszerűsített - termelés-szerkezetet és a szakosodást. a termelők a középtávú üzemi tervek készítésénél figyelembe veszik a területre vonatkozó komplex fejlesztési programokat, amelyeket a megyei tanácsok illetékes osztályai a központi szervek előírásainak figyelembe vételével dolgoztak, illetve dolgoznak ki. a tsz-ek egymás között szintén egyeztetik fejlesztési programjaikat, mert az együttesen kialakított jól megalapozott szakmai vélemény nyomán nagyobb lehetőségük van arra, hogy gazdálkodásukat rövid idő alatt fellelendítsék.

a tsz-ek tagjai a komplex programok ismeretében a tervkészítés során megvitatják majd helyi lehetőségeiket, a kibontakozás útját és szaktanácsadás igénybe vételével alakítják ki középtávú terveket. ezekben általában kevesebb termény előállításával számolnak, kis anyagi ráfordítást, kevésbé költséges beruházást írnak elő, de úgy, hogy a termelés jövedelmező legyen és a bevételek a tagok megélhetését egyre növekvő színvonalon biztosítsák. /mti/

15,25/gi

- 36 -

bb.48. elhunyt nádass józsef író

i/ró/gg/zs/a/la

1975. július 30.

megrendüléssel tudatjuk, hogy nádass józsef, józsef attila-dijas író, a munkásmozgalom régi harcosa, életének 79.esztendejében súlyos betegség után elhunyt. temetéséről később intézkedünk.

kulturális minisztérium

magyar írók szövetsége

az mkszmp ii. kerületi bizottsága

x x x

a budapesti kereskedelmi akadémián tanult, majd tisztviselő lett. az első világháború idején katonáskodott, 1916-ban súlyosan megsebesült, fél lábát elvesztette. hazatérve bekapcsolódott a baloldali mozgalmakba: tagja lett a galilei körnek és a szociáldemokrata pártnak. a tanácsköztársaság alatt a budapesti vörös őrség propaganda osztályának vezetője volt. a tanácsköztársaság leverése után emigrációba kényszerült.

első irodalmi alkotásai a nyugatban jelentek meg, később a kassák szerkesztette ma és munka című avantgardista folyóiratok munkatársa, 1928-30- között a kolozsvári korunk magyarországi szerkesztője, a harmincas évek végén a szép szó köréhez tartozott. költőként, íróként, és újságíróként egyaránt ismertté tette nevét; egyik első színgalmazója volt a szovjet irodalom népszerűsítésének, hazánk és csehszlovákia kulturális közeledésének. a fokozódó jobbratulódás és üldözés ismét emigrációba kényszerítette: 1938-40 között skandináviában élt, s a legkülönbözőbb antifasiszta lapok magyarországi tudósítója volt.

a felszabadulás után a népszava főmunkatársa, az akkori kortárs egyik szerkesztője, majd a külügyminisztérium munkatársa volt 1950-ig. 1957-ben az élet és irodalom egyik alapítója, majd 1959-ig munkatársa volt.

1923-tól vers-és elbeszélés-kötetek sorát publikálta, márciusi szél című kötetéért 1959-ben józsef attila-díjat kapott. számos novellát és regényt fordított cseh, német és skandináv nyelvekből. halála irodalmi életünk nagy vesztesége. /mti/

16.30/a

- 37 -

1800

1250

bb.49. szolidaritási találkozó

sl/gk/a/la

1975. július 30.

szolidaritási találkozót rendezett szerdán a szakszervezetek pest megyei tanácsa és a hazafias népfront pest megyei bizottsága nagykátán, a koreai-magyar barátság termelőszövetkezetben. a találkozón részt vett kim ze szuk, a koreai népi demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete./mti/

--

bb.50. iraki külügyminiszterhelyettes magyarországi látogatása

gg/a/la

1975. július 30.

a külügyminisztérium meghívására néhány napig hazánkban tartózkodott mohamed sabri al-hadithi, az iraki köztársaság külügyminiszterhelyettese. megbeszéléseket folytatott garai róbert külügyminiszterhelyetttel az időszaki nemzetközi kérdésekről és a két ország kapcsolatáról. az iraki külügyminiszterhelyettest magyarországi tartózkodása során fogadta puja frigyos külügyminiszter./mti/

--

bb.51. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

a/la

1975. július 30.

31. utkorszerűsítés borsodban
  32. közép-európa nyári, menedékhelye ,, a balaton
  33. a nagyvázsonyi történelmi játékok próbái
  34. ,,olvasótábor,, a bükkben
  35. befejeződött a bükki természetvédelmi diáktábor
  36. bezárult a nemzetközi ifjúsági zenei tábor
  37. ismét lezárják a sió-zsilipet
  38. dívsz levél
  39. meggyorsult a tartalómunkálás és a szalmabegyűjtés
  40. tokaj expressz
  41. korszerűsített szociális otthon
  42. végső bucsu kellner béla akadémikustól
  43. közegészségügyi vizsgálat a balatonfüredi éttermekben
  44. sajtótájékoztató a viztoronygyárban
  45. vízimadarak paradicsoma
  46. pest megyei kishajózási vállalat
  47. rendelet a kedvezőtlen adottságu tsz-ek üzemfejlesztési terveiről
  48. elhunyt nádass józsef író
  49. szolidaritási találkozó
  50. iraki külügyminiszterhelyettes magyarországi látogatása
  51. hírjegyzék
- /mti/

--

17.30/a

-38 -

1840

bb 52. balatoni filmhetek

vid.-ká gi la

1975. július 30.

a somogy megyei moziüzemi vállalat rendezésében szerdán este a siófoki teremmoziban ünnepélyesen megnyitották a már hagyományos, sorrendben kilencedik balatoni filmheteket. a megnyitó után levetítették a berkesi andrás regényéből, palásthy györgy rendezésében készült kopjások című magyar filmet. a bemutatón jelen voltak a film alkotói és főbb szereplői. az egy hónapig tartó balatoni filmhetek alatt a filmszínházak nagysikerű vigjátékokat, kalandfilmeket tüznek műsorra. /mti/

--

felhasználható: 20.00 h-tól!!

bb 53. győri vendégszerepelt a szovjet barokk quintett

vid.-fm gi la

1975. július 30.

a szovjet barokk quintett szerdán hangversenyt adott a győri xantus jános muzeum udvarán. az együttes 1968-ban alakult azazal a céllal, hogy a 18. századi orosz zenekulturát ápolja. megalkulásuk óta több külföldi turnén vettek részt, többek között az usa-ban, lengyelországban, jugoszláviában. /mti/

--

bb 54. valószínűleg valóságos személy volt - ,, háry-kiállítás,, lesz szekszárdon

vid/kz/ny la

1975 július 30

érdekes dokumentum került elő szekszárdon, a tolna megyei levéltárban. az 1803. esztendőben keltezett katonai összeírás szerint valóban élt volna az a garay jános és kodály zoltán által megénekelt bizonyos obsitos. a megsárgult lajstrom 37. sorszáma alatt jól kiolvasható a németesen írt háry johan név.

a háry-kutatás emlékeiből, dokumentumaiból most kiállítást készítenek elő a szeptember közepén lezajló szekszárdi szüreti napokra. a babits Mihály tolna megyei művelődési központban bemutatják széky piroska grafikusművész háry jános kalandjait illusztráló línosorozatát is./mti/

--

18.15/ny

-39-

1840

bb 55. időjárásjelentés
a meteorológiai intézet jelenti július 30-án, szerdán este:
/be gi la 1975. július 30.

elszórtan záporok, zivatarok

várható időjárás csütörtök estig: időnként megnövekszik a felhőzet és elszórtan újabb záporok, valamint zivatarok alakulnak ki. az északi, észak-keleti szél átmenetileg többfelé megélénkül. a hőmérséklet napközben 26-30 fokig emelkedik. /mti/
--

bb 56. befejeződött a szentendrei nyár programja

/gg gi la 1975. július 30.

szerdán este befejeződött a szentendrei nyár idei programja. a kovács margit gyűjtemény kertjében rendezett ünnepségen marosvölgyi lajos tanácselnök méltatta az egyhónapos eseménysorozatot. a mintegy félszáz program közül kiemelkedett a teátrum bemutatója. dale wasserman-mitch leigh: la mancha lovagja című darabjának 14 előadását megközelítően tízezren tekintették meg. a tanácselnök ezután átnyújtotta a rendezvénysorozat kiemelkedő résztvevőinek a szentendrei nyár emlékérmet, rózsza péter alkotását. az emlékérmet 23-an kapták meg. az ünnepség után a musica antiqua hungarica együttes adott koncertet. /mti?
--

bb 57. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

/gi la 1975. július 30.

52. balatoni filmhetek
53. szovjet barokk kvintett
54. ,,háry,,-kiállítás lesz szekszárdon
55. időjárásjelentés
56. befejeződött a szentendrei nyár
57. hírjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

21.00/gi

- 40 -

2110

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4374

Belföldi hírek

bb.1. jogi szabályok segítik az eredményes képviselői munkát

1/th/gk/zs/a/-cz

1975. július 31.

a hatékony képviselői munka fontos feltétele, hogy az államigazgatási szervek, a különböző fórumok segítsék és támogassák a legfőbb államhatalmi testület tagjainak közérdekű tevékenységét. az erre vonatkozó jogi szabályokról az illetékesek elmondták az mti munkatársának:

- az országgyűlési képviselő hivatását gyakorolja, amikor a választók közérdekű ügyeiben az államigazgatási szerveknél eljár, illetőleg, amikor e szervektől tájékoztatást kér. a képviselő azzal, hogy felhívja az illetékes szervek figyelmét a törvényt sértő vagy bürokratikus intézkedésekre, elősegíti az államigazgatási szervek munkájának megjavítását és a szocialista törvényesség érvényesülését.

- az államigazgatási szerv - ha képviselő fordul hozzá valamely ügyben - nem tagadhatja meg az ügygel való foglalkozást. ha az ügyben a panaszeljárást is lefolytatták, és az államigazgatási eljárásról szóló 1957. évi iv. törvény az eljáró szerv vezetőjének lehetővé teszi, hogy a fél által benyújtott panaszt újabb vizsgálat nélkül elutasítsa, az államigazgatási szerv - mielőtt e jogával élne - a képviselő fellépése esetében köteles az eljárás során keletkezett iratokba a képviselőnek betekintést biztosítani és részére felvilágosítást adni az eljárásról, a hatósági intézkedés indokairól.
/folyt.köv./

- 1 -